

Programområde for fotterapi og ortopediteknikk - Læreplan i felles programfag Vg2

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 5. januar 2006 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Ny eksamensordning for privatister fra 1.8.2018.

Gjelder fra 01.08.2018

Formål

Fotterapi og ortopediteknikk skal medvirke til å dekke kompetansebehovet innenfor yrkene fotterapeut eller ortopeditekniker. Programfagene skal bidra til bedre folkehelse gjennom at mennesker får hjelp til å ivareta og øke sin mobilitet og funksjonsevne. Videre skal programfagene bidra til at det utvikles og produseres hjelpemidler som gir brukeren mulighet til å mestre fysiske aktiviteter og å delta i sosiale fellesskap. Moderne livsstil og høyere levealder øker behovet for tjenester og produkter, og det er behov for yrkesutøvere med evne og vilje til å fremme helse, fysisk aktivitet og livsglede.

Opplæringen skal bidra til å utvikle praktiske ferdigheter, kreativitet, formforståelse og kunnskap om produkter, materialer og behandlingsmåter. Gjennom opplæringen skal evnen til å kommunisere og samhandle med andre i forskjellig alder, livssituasjon og med annen kulturtilhørighet utvikles. Opplæringen skal videre bidra til å utvikle sosiale ferdigheter, etisk refleksjon, respekt og service overfor mennesker med ulik bakgrunn. Programfagene skal også bidra til kritisk tenkning og evne til selvstendighet i yrkesutøvelsen.

Opplæringen skal være praksisnær, tverrfaglig og gi helhetlig kompetanse. Videre skal opplæringen legge grunnlaget for videre opplæring som fotterapeut eller ortopeditekniker.

Struktur

Programområde for fotterapi og ortopediteknikk består av tre programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag
Vg2	Helsefremmende arbeid Kommunikasjon og samhandling Yrkesutøvelse

Beskrivelse av programfagene

Helsefremmende arbeid

Programfaget handler om sammenhengen mellom fysisk og psykisk helse, levevaner og livskvalitet. Videre handler programfaget om kroppens oppbygning og funksjon og om forebygging og behandling knyttet til aktivitet og funksjonsevne. Helse, miljø og sikkerhet med særlig vekt på smittevern, hygienetiltak, ergonomi og forebygging av yrkes- og miljøskader er en del av faget.

Kommunikasjon og samhandling

Programfaget handler om kommunikasjon og samhandling i møte med brukere, pårørende og samarbeidspartnere i ulike livssituasjoner og med ulik kulturbakgrunn. I faget inngår ulike strategier for kommunikasjon og konflikthåndtering og relevant regelverk om taushetsplikt og personvern. Bevisstgjøring av holdninger og vurdering av egne handlinger i etisk perspektiv står sentralt.

Yrkesutøvelse

Programfaget handler om det som kjennetegner yrkene fotterapeut og ortopeditekniker, og de kravene som stilles til god yrkesutøvelse. Etikk, service og tverrfaglig samarbeid er en del av dette. I faget inngår observasjon, planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidsprosesser i samsvar med gjeldende regelverk. Dokumentasjon og bruk av digitalt utstyr inngår i faget. Grunnleggende materiallære og betydningen av kreativitet, formforståelse og kvalitet i produktframstillingen hører også med.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Vg2

Helsefremmende arbeid 197 årstimer

Kommunikasjon og samhandling 140 årstimer

Yrkesutøvelse 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I fotterapi og ortopediteknikk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i fotterapi og ortopediteknikk innebærer å kommunisere med andre i ulike livssituasjoner og med ulik kulturell bakgrunn. Det innebærer også å kunne bruke relevante faguttrykk i formidling av informasjon, presentasjoner, planer og referater, og å kunne dokumentere utførte arbeidsoppgaver.

Å kunne lese i fotterapi og ortopediteknikk innebærer å forstå og tolke innholdet i ulike fagspesifikke tekster. Det vil også si å kunne forstå og sette seg inn i relevant faglitteratur.

Å kunne regne i fotterapi og ortopediteknikk innebærer å gjøre beregninger og forstå tallstørrelser i sammenheng med presentasjon og bruk av informasjon. Det innebærer også å kunne beregne kostnader, håndtere betaling og oppgjør ved pasient- og kundebehandling og å kunne beregne material- og produktkostnader.

Å kunne bruke digitale verktøy i fotterapi og ortopediteknikk innebærer å finne dokumentasjon og faglitteratur og selv å kunne produsere dokumentasjon, rapporter og informasjon i tekst og bilder. Kildekritikk, personvern og kjennskap til reglene for opphavsrett står sentralt. Det samme gjelder utøvelse av etisk skjønn i bruken av digitale verktøy.

Kompetansemål

Helsefremmende arbeid

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte sammenhenger mellom helse, levevaner, kultur og menneskets funksjons- og bevegelsesevne
- undersøke og beskrive kroppens funksjonelle anatomi og gi eksempler på sykdommer, deformiteter og skader som kan ha innvirkning på den enkeltes aktivitetsnivå
- gjøre rede for forebyggende tiltak og behandlinger innenfor fotterapeutens og ortopediteknikerens kompetanseområde
- gjøre rede for de forholdsregler som fotterapeuten og ortopediteknikeren må ta for å opprettholde god hygiene og hindre smitte på arbeidsplassen og i omgivelsene
- forklare prinsippene for helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen og diskutere egen rolle i dette arbeidet

Kommunikasjon og samhandling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- tilpasse kommunikasjon og samhandling til pasientenes, kundenes og samarbeidspartneres behov og bakgrunn
- drøfte og gi eksempler på hva respekt, toleranse og omsorg innebærer for fotterapeuten og ortopediteknikeren
- gjøre rede for tegn og symptomer på ulike psykiske reaksjoner i forbindelse med sykdom eller skade og drøfte profesjonell opptreden i slike situasjoner
- gi eksempler på og vurdere ulike motivasjonsfaktorer som stimulerer til læring og opplevelser hos pasienten og brukeren, og som gir tilfredsstillende behandlingsresultater
- gjøre rede for hva taushetsplikt og personvern innebærer for fotterapeuten og ortopediteknikeren
- drøfte ulike strategier for konflikthåndtering og vise det i praksis

Yrkesutøvelse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte hva profesjonell yrkesutøvelse innebærer for fotterapeuten og ortopediteknikeren
- gi eksempler på utfordringer som fotterapeuten og ortopediteknikeren møter i yrkesutøvelsen, og drøfte etiske dilemmaer

- drøfte de ulike yrkesgruppenes rolle i det tverrfaglige samarbeidet
- gjøre rede for gjeldende regelverk for fotterapeuter og ortopediteknikere og gi eksempler på hvordan dette regelverket påvirker yrkesutøvelsen
- drøfte hva service innebærer i profesjonell yrkesutøvelse, og demonstrere service overfor pasienter, kunder og samarbeidspartnere
- identifisere ulike materialer og demonstrere materialenes egenskaper og ulike sammenføyingsmetoder
- forklare og gi eksempler på betydningen av kreativitet, formforståelse og estetikk i yrkesutøvelsen
- dokumentere eget arbeid som ledd i å kvalitetssikre og videreutvikle læringsarbeidet, og bruke digitale verktøy til dokumentasjon og samhandling
- drøfte hvordan fagets utvikling påvirkes av impulser, nasjonalt og internasjonalt
- beskrive fotterapi- og ortopediteknikerfaget i historisk og kulturelt perspektiv og drøfte yrkesutøverens rolle og ansvar i utviklingen av faget
- gjøre rede for og anvende ergonomiske prinsipper
- gjøre rede for prinsippene for universell utforming

Vurdering

Vg2 Fotterapi og ortopediteknikk

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Helsefremmende arbeid Kommunikasjon og samhandling Yrkesutøvelse	Eleven skal ha en standpunktkarakter i hvert av programfagene.

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Helsefremmende arbeid Kommunikasjon og samhandling Yrkesutøvelse	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Helsefremmende	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir

arbeid	utarbeidet og sensurert lokalt.
Kommunikasjon og samhandling	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Yrkesutøvelse	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Helsefremmende arbeid	Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Kommunikasjon og samhandling	
Yrkesutøvelse	

De generelle bestemmelser om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.